

Dragi učenici,

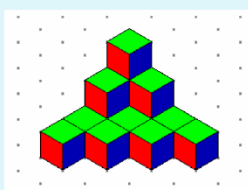
u svoje bilježnice zapišite naslov Ortogonalna projekcija.

Vjerujem da vam je pojam projekcije poznat iz svakodnevnog života, tako npr. znamo da je projekcija filma prikazivanje (preslikavanje) filma na površini platna.

U matematici je projekcija točke, dužine, geometrijskog lika, geometrijskog tijela i sl., njihovo preslikavanje na neku ravninu. Postoje razne vrste projekcija, primjerice, kosa, usporedna, centralna, itd; no mi ćemo sada proučiti samo ortogonalnu projekciju.

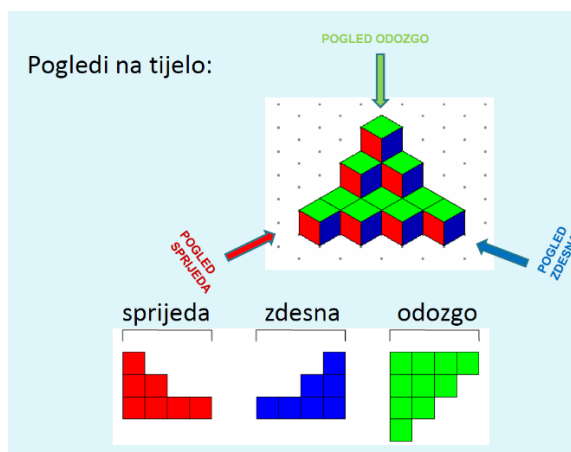
Prije svega pokušajte zamisliti i proučiti sljedeće:

- Tijelo na slici sagrađeno je od sukladnih kocaka.

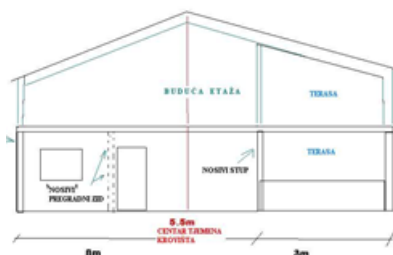
- Različitim bojama obojene su strane kocke koje su vidljive iz različitih pogleda.

Pogledi na tijelo:

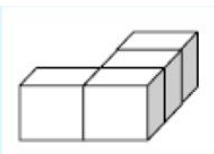

- zamišljamo kao da smo sve kockice pritisnuli (projicirali) na jednu ravninu (ovisno koji pogled promatramo)

- vrlo često takve se projekcije građevina koriste u arhitekturi

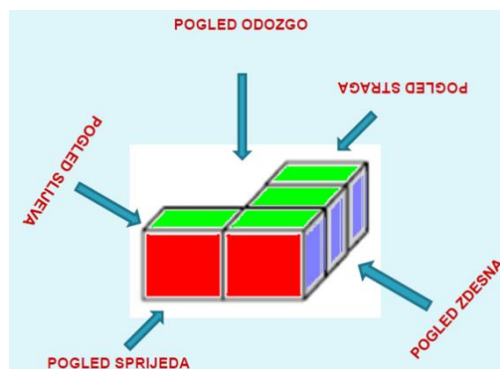
- pokušaj i ti napraviti zadano za sljedeću sliku koja prikazuje geometrijsko tijelo složeno od sukladnih kocaka:

(mala pomoć)

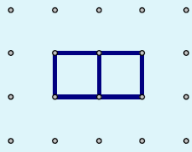
U bilježnicu nacrtaj:

- a) pogled sprijeda,
- b) pogled odozgo,
- c) pogled zdesna,
- d) pogled slijeva,
- e) pogled straga.

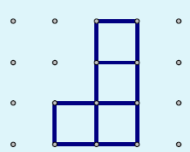

Rješenje

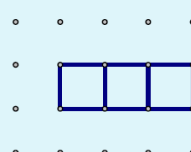
a) sprijeda

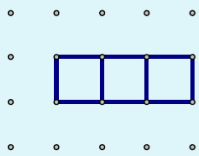
b) odozgo

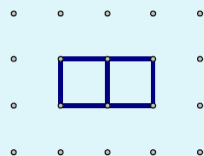
c) zdesna

d) slijeva

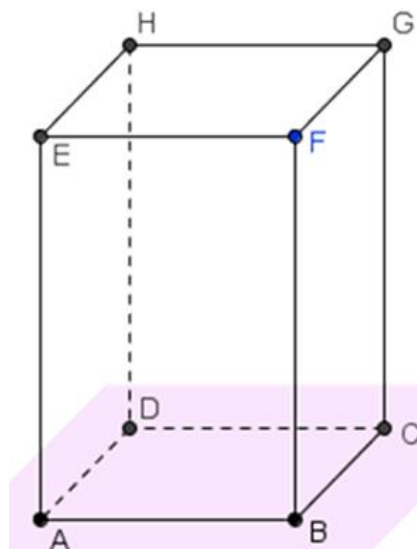
e) straga

Sada kada ste zamislili što bi to bilo projiciranje, zapisat ćemo što je to ortogonalno projiciranje.

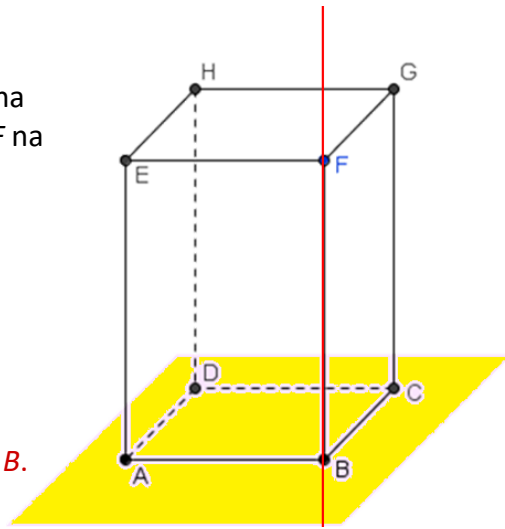
Prije toga, uočite (*ovo ne trebate prepisivati*):

- Riječ ortogonalan potječe od grčkih riječi orthos - prav i gonia - kut; orthogonis - pravokutan.
- Dakle, umjesto **ortogonalna projekcija** mogli bismo reći i **pravokutna projekcija**.

- Pogledajmo na modelu kvadra $ABCDEFGH$ ravninu ABC i točku F .
- Koja točka bi bila ortogonalna projekcija točke F na ravninu ABC ?

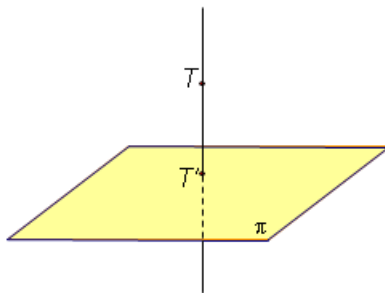

- Da bismo odredili ortogonalnu projekciju točke F na ravninu ABC najprije nacrtajmo okomicu iz točke F na zadanu ravninu.

- **Probodište okomice** kroz točku F i ravnine ABC je **ortogonalna projekcija** točke F na ravninu ABC .
- Na kvadru je to točka B .
- **Ortogonalna projekcija točke F na ravninu ABC je točka B .**

- sada ispod naslova Ortogonalna projekcija **zapišite i precrtajte:**

Ortogonalna projekcija točke T na ravninu π je probodište okomice iz točke T na ravninu π i ravnine π . Ravnina π zove se **ravnina projiciranja**. Ortogonalnu projekciju točke T označavamo s T' .

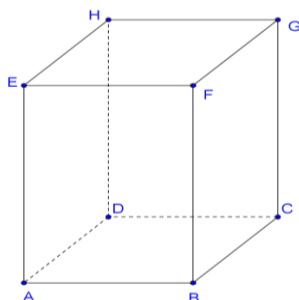
Ako točka leži u ravnini, onda je ona sama sebi ortogonalna projekcija.

- pogledaj video na sljedećoj poveznici i **prepiši i precrtaj** Primjer 3 koji je tamo prikazan:

<https://www.youtube.com/watch?v=Njk2Dtx3VU>

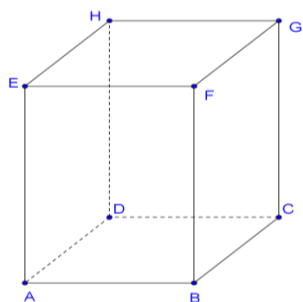
- riješi sljedeći zadatak:

1. Na kvadru $ABCDEFGH$ odredite ortogonalnu projekciju točke H na ravninu:
  - a) ABC ,

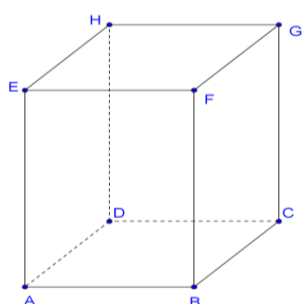
Ortogonalna projekcija točke H na ravninu ABC je točka _____.

b) ABF ,

Ortogonalna projekcija točke H na ravninu ABF je točka _____.

c) BCG ,

Ortogonalna projekcija točke H na ravninu BCG je točka _____.